

SVAR PÅ REMISS RÖRANDE UTREDNINGEN SOU 2020:43, BYGGA, BEDÖMA, BETYGSÄTTA

Internationella Engelska Skolan (IES) är den ledande friskoleorganisationen inom den svenska grundskolan och driver nio av de tio största fristående grundskolorna i landet. Läsåret 2020/21 går cirka 28.000 elever i våra skolor, 38 grundskolor och en gymnasieskola. Grundare är Barbara Bergström, en svenskamerikanska som arbetade som lärare i en svensk kommunal skola fram till friskolereformen 1992. Hon sade då upp sig för att starta en skola efter sin övertygelse.

Internationalisering, med engelska språket som nyckeln till världen, trygghet och ordning i skolan som arbetsmiljö så att lärare kan undervisa och elever lära samt höga akademiska förväntningar för alla elever, oavsett bakgrund, är de tre huvudsträvanden som präglat Internationella Engelska Skolan under 28 års verksamhet. Cirka 1000 av skolgruppens lärare är rekryterade från andra länder, såsom Kanada, USA, England, Australien och Sydafrika. IES-skolorna visar resultat långt över genomsnittet för svenska skolor.

Sammanfattning

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har ombetts att inkomma med synpunkter på utredningen och ser det som ett bra tillfälle att lämna våra synpunkter till regeringen.

Inledningsvis vill vi understryka att vi anser att det är av stor vikt att den demokratiska processen får ha sin gång och att regeringen samt de politiska partierna respekterar beredningsprocessen det vill säga i det här fallet remisstiden. Utöver det demokratiska värdet är det också en del av legitimiteten för reformerna.

Betyg är ett viktigt redskap i skolans vardag. Betyg som informationsbärare både till lärare och föräldrar har ett stort värde. Det möjliggör en likvärdig utbildning, där behovet av stöd, utmaning och anpassningar kan fångas upp. IES ser positivt på utredningens ambition att förtydliga och tillgängliggöra betygsarbetet i skolan för såväl lärare som elever. Det är i sammanhanget däremot av lika stor vikt att erinra om att betyg inte i sig är en ensam kvalitetsmarkör utan är likt utredningen i sig bredare än så.

Därför vill vi påminna om behovet och värdet av en gemensam kvalitetsmarkör för skolans viktigaste uppgift kunskapsuppdraget. Här anser IES att det är möjligt att mäta även "förädlingsvärdet" dvs "value added" och att det borde göras mer samt av fler. Det minskar risken för betygsinflation samtidigt som det tidigt synliggör elevernas behov av stöd och stimulans.

Nedan redovisas vilka delar vi bedömer är av särskild vikt att avstyrka och tillstyrka men sammanfattningsvis finns det flera positiva delar i utredningen som Internationella Engelska Skolan tillstyrker.

Betyg Fx – Internationella Engelska skolan avstyrker utredningens förslag i denna del

Förslaget om införandet av ytterligare ett steg för betyget underkänt Fx är enligt IES bedömning inte något som bör införas. Internationella Engelska skolan anser att införandet av ett utökat krav på skriftlig bedömning enligt skollagen 10 kap. 23 § skulle kunna ge den extra information som utredningen ser behov av gällande elever som får betyg F. Idag gäller kravet på skriftlig bedömning enbart för elever som i årskurs 9 erhållit betyg F i slutbetyg i avslutad kurs. Om en elev istället regelmässigt ges en skriftlig bedömning i kombination med ett F-betyg så skulle eleven kunna få den mer detaljerade återkoppling gällande hur mycket som återstår för att uppnå betyget E, vilka delar av kunskapskrav som eleven klarar respektive inte klarar vid tidpunkten för betygsättning. Utredningen säger sig ha funderat över denna lösning men konstaterar att det skulle innebära ökad administration för lärarna om ett utökat krav på skriftlig bedömning införas. Internationella Engelska skolan vill framföra att motivering till varför en elev får F och hur långt man har kvar till E är en viktig del av skollagens krav på information och återkoppling kring elevens kunskapsutveckling och därför redan ligger i lärarnas arbetsuppgifter. Att formalisera denna arbetsuppgift som redan åligger lärare kan inte anses på ett betydande sätt öka den administrativa bördan för lärarna.

Kompensatorisk betygsättning - Internationella Engelska skolan tillstyrker utredningens förslag i denna del

Begreppet betygsriterier ska ersätta begreppet kunskapskrav. Betyg A-D ska omfattas av en kompensatorisk princip vilket innebär att betygsriterierna för A-D inte behöver vara uppfyllda i sin helhet utan läraren ska vid betygsättningen göra en sammantagen bedömning och sätta det betyg som bäst motiverar elevens kunskaper

Betygsriterierna för E ska vara uppfyllda i sin helhet.

Kompensatorisk betygsättning medför ett mer rättvisande sätt att betygsätta kunskaper än det nuvarande systemet.

Internationella Engelska skolan ställer sig positiva till utredningens förslag.

Allsidig bedömning av elevens kunskaper inför betygsättning – Internationella Engelska skolan tillstyrker utredningens förslag i denna del

Utredningen föreslår att man ändrar formuleringen kring bedömning av elevens kunskaper. Idag pratar man om att läraren måste ta hänsyn till all tillgänglig information om elevens kunskaper vid bedömning och betygsättning. Denna formulering har lett till en för stor insamling av underlag inför betygsättning. Elever tillåts göra omprov, kommer in med uppgifter som inte efterfrågats etc. Risker finns att dagens riktlinje leder till bristande likvärdighet eftersom olika lärare tolkar riktlinjen olika. Lagstiftaren hoppas att formuleringen "allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna" ska leda till en förflyttning från att "inhämta betygsunderlag" till att

eleverna ges möjligheter att visa sina kunskaper på flera olika sätt och att läraren därefter gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Rektor ansvarar för att det finns förutsättningar för likvärdig bedömningspraktik på skolan.

Utredningen diskuterar kunskapskravens formuleringar och skriver följande
Skolverket har reviderat kunskapskraven för den obligatoriska skolan och kraven har gjorts mindre omfattande, mindre detaljerade och formulerats på ett enklare sätt. De reviderade kunskapskraven avses införas hösten 2021. Vi anser att förändringen minskar detaljfokuseringen i bedömningen och därmed underlättar en professionell sammantagen bedömning. Det ligger väl i linje med utredningens förslag om en betygssättning där läraren bedömer elevens sammantagna kunskaper och där elevens förtjänster därmed kan premieras.

Internationella Engelska skolan tvivlar på att genomförda ändringar i kunskapskraven automatiskt kommer att leda till en mer allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Det kommer att krävas en stor informations- och utbildningsinsats från Skolverkets sida för att leda fram till mer allsidiga bedömningar av elevernas kunskaper men utredningens förslag är definitivt ett steg i rätt riktning.

Internationella Engelska skolan ställer sig positiva till utredningens förslag.

Ämnesbetyg i gymnasieskolan – Internationella Engelska skolan tillstyrker utredningens förslag i denna del

Utredningen föreslår att ämnesbetyg ska ersätta kursbetygen och införas i en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Utredningen föreslår vidare att gymnasieskolans ämnen ska delas in i nivåer för att dels säkra likvärdigheten i utbildningens innehåll i landet, dels behålla möjligheten att ett ämne med en ämnesplan ska kunna läsas i olika omfattning på olika program och inom kommunernas vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Modellen för ämnesbetyg innebär att det för varje ämne finns en uppsättning betygs-kriterier och att eleven efter en nivå får ett sammanfattande betyg i ämnet, vilket sedan ersätts när eleven efter nästa nivå får ett nytt betyg i ämnet.

Utredningens förslag är att betyg i ämnet ska ges efter varje nivå för att ge eleven en regelbunden och formell avstämning samt för att tydligt visa hur långt eleven har läst i ämnet om eleven byter lärare, program, skola, eller skolform.

I examensbeviset, gymnasiesärskolebeviset, studiebeviset eller gymnasieintyget redovisas elevens slutliga betyg i ämnet, till skillnad från det nuvarande kursutformade systemet där betyg på varje kurs i ett ämne redovisas.

Utredningen föreslår att motsvarande modell för ämnesbetyg ska även införas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Internationella Engelska skolan ställer sig bakom förslaget i sin helhet.

Internationella Engelska skolan ser positivt på att Skolverket ges i uppdrag att se över nuvarande ämnen och ämnesplaner för att de ska fungera med ämnesbetyg.